

Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer: Natuurlijk Verbonden

POSITION PAPER

Colofon

Position paper:	visie van de gemeente Haarlemmermeer op een bestuurlijke fusie met Haarlemmerliede en Spaarnwoude
Datum:	Februari 2016
Tekst:	gemeente Haarlemmermeer
Beeld:	Jur Engelchor, (archief) gemeente Haarlemmermeer
Cover:	De Bietenbrug over de Ringvaart verbindt Halfweg met Zwanenburg voor fietsers en voetgangers. De brug uit 2013 is onderdeel van de route naar het NS-station Halfweg-Zwanenburg dat in 2012 in gebruik is genomen. De route loopt verder via het terrein van de voormalige suikerfabriek en het terrein waar voeger de suikerbieten werden op- en overgeslagen die op Haarlemmermeerse akkers werden verbouwd.

Inhoudsopgave

1.	Natuurlijk verbonden	4
2.	Historisch verbonden	5
3.	Visie: nieuwe kansen	6
4.	Randvoorwaarden	7
5.	Bestuurskracht	7
6.	Profilering en positionering	8
7.	Elf kernwaarden	8
	7.1 Groene buffer	8
	7.2 Recreatie	9
	7.3 Leefbaarheid	10
	7.4 Gemeenschapszin	11
	7.5 Infrastructuur	13
	7.6 Bedrijvigheid	13
	7.7 Cultureel erfgoed	14
	7.8 Voorzieningen	15
	7.9 Dienstverlening	16
	7.10 Gemeentelijke belastingen en financiën	17
	7.11 Personeel en organisatie	18
8.	Tot slot	19
9.	Bijlage: samenvatting reactie op kernwaarden	20
10.	Bijlage: Financiële kengetallen	22

1. Natuurlijk verbonden

Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer zijn eeuwenlang verbonden: historisch, cultureel, landschappelijk, sociaal en bestuurlijk. Onze gemeenten hebben eenzelfde open, agrarisch en groen karakter.

Een identiteit die voor beide gemeenten belangrijk is. De natuurlijke verbondenheid en de grote kansen voor beide gemeenten maakt dat een samenvoeging logisch is. Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer: natuurlijk verbonden. Er ontstaat een bestuurskrachtige en financieel gezonde gemeente met dertig kernen waar het goed wonen is, met een uniek open en groen landschap, met veel recreatiemogelijkheden en bijzonder cultureel erfgoed.

Dit position paper geeft de visie van Haarlemmermeer op het samengaan van de twee gemeenten. Het beschrijft wat ons bindt, waar we elkaar aanvullen en welke kansen een fusie biedt. Niet eerder is Haarlemmermeer ingegaan op fusieverzoeken van andere gemeenten, maar voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude wordt een uitzondering gemaakt. Haarlemmermeer heeft bewondering voor het proces dat Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft ingezet om de eigen toekomst te bepalen. Dit duidt

op zelfbewustzijn en eigen kracht. Dit position paper is daarin een volgende stap, waarin Haarlemmermeer zich nadrukkelijk aanbiedt als fusiepartner.

Vanzelfsprekend heeft Haarlemmermeer kennisgenomen van de documenten die Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft toegestuurd en heeft die vergeleken met haar eigen beleid. Dit paper beschrijft zaken die relevant zijn voor een fusie, zoals de randvoorwaarden, de bestuurskracht en de financiële positie van de gemeente Haarlemmermeer. Voor elk van de elf kernwaarden die de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude samen met inwoners en stakeholders heeft opgesteld komen onze beleidsposities, samenwerkingsverbanden en projecten aan de orde.

Het document schetst hoe de fusiegemeente eruit kan zien: we presenteren onze gezamenlijke nieuwe gemeente. Zo ontstaat het "wij-gevoel". Waar in dit position paper over "wij" en "onze gemeente" wordt gesproken, gaat het over de nieuwe gefuseerde gemeente.

Blik op de Ringvaart met op de achtergrond de suikerfabriek van Halfweg. Prentbriefkaart uit de periode 1900-1920.

Suikerfabriek „Holland“ met Ringvaart

Halfweg

2. Historisch verbonden

Onze gemeenten zijn van oudsher met elkaar verbonden door de strijd tegen het water. Sinds de drooglegging van het Haarlemmermeer hebben beide gebieden een groen en agrarisch karakter. Door onze centrale ligging werden wij al snel een belangrijk gebied voor industrie en infrastructuur en vormden tegelijk een groene buffer tussen de oude Hollandse steden Amsterdam, Haarlem en Leiden.

De Waterwolf

Het Haarlemmermeer greep voor de drooglegging in 1852 bij storm flink om zich heen. Al voor 1600 werden de dorpen Vijfhuizen, Rietwijk en Nieuwerkerk verzwolgen door de Waterwolf, zoals het meer wel werd genoemd. Het aangrenzende Spieringmeer slokte op dezelfde manier in de zeventiende eeuw het huidige grondgebied van Halfweg op. Ook vanuit het noorden vormde het water een bedreiging: als de dam bij Spaarndam niet gelegd was, waren Haarlemmermeer, Spieringmeer en IJ waarschijnlijk één grote watermassa geworden. Haarlemmerliede en Spaarnwoude had dan niet bestaan en het Haarlemmermeer was niet ingepolderd. Voor de droogmaking van het Haarlemmermeer was het gemaal in Halfweg cruciaal: daar werd het water uit de polder naar het oorspronkelijk open IJ gepompt.

Landbouw, industrie en infrastructuur

De gemeente Haarlemmermeer werd in 1855 opgericht, drie jaar na de drooglegging. De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude ontstond in 1863, als gevolg van de Gemeentewet van Thorbecke. Onze gemeenten dateren dus uit dezelfde periode en lijken qua karakter op elkaar. In de tweede helft van de negentiende eeuw was Noord-Holland één van de meest verstedelijkte gebieden ter wereld. Tussen de grote steden lagen het groene Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer. Mede door de nabijheid van Haarlem, Amsterdam en Leiden waren de twee gemeenten bij uitstek geschikt voor landbouw, industrie en infrastructuur. Halfweg was per spoor en trekvaart uitstekend bereikbaar. De Ringvaart fungeerde als transportroute en in 1916 werd bij Schiphol een (aanvankelijk militair) vliegveld ingericht.

Halfweg-Zwanenburg: één gemeenschap

Onze gemeenten hebben een belangrijke en bijzondere band via de gemeenschap die Zwanenburg en Halfweg al ruim 150 jaar vormen. Die band ontstond door de komst van de suikerbietenfabriek in 1863 in Halfweg. De arbeiders die hier werkten, woonden voor een groot deel aan de overkant van de Ringvaart in Zwanenburg. De bieten die in de fabriek werden verwerkt, werden in Haarlemmermeer geteeld en over de Ringvaart naar Halfweg vervoerd. De twee dorpen mogen dan in verschillende gemeenten liggen, zij hebben altijd als één gemeenschap gefunctioneerd. Het samengaan van onze gemeenten zal dit versterken.

Cruquius

Ook tussen Spaarndam en Haarlemmermeer is er een bijzondere historische band, in de persoon van Nicolaus Cruquius. In de achttiende eeuw werden "den zwaarste watervloeden, aanden Spaarndamschen dijk, aangetekend door den naauwkeurigen waarnemer der Natuur, N. Cruquius."¹ Cruquius noteerde bij de Spaarndammerdijk de waterstand in "duimen boven het Amsterdamsche peil" en schreef bovendien één van de eerste plannen tot droogmaking van het Haarlemmermeer. Het is dan ook terecht dat het grootste stoomgemaal in Haarlemmermeer vernoemd is naar Cruquius, de man die tot het eind van zijn leven woonde in Spaarndam. Met de uitreiking van de Cruquius Penning eert Haarlemmermeer sinds dit jaar deze voor onze gemeenten belangrijke historische persoon.

¹ L. van Ollefen, Stad- en dorpsbeschrijver van Kennemerland (Amsterdam 1796).

3. Visie: nieuwe kansen

Met de fusie van onze gemeenten ontstaat een krachtige gemeente met circa 150.000 inwoners. Deze inwoners wonen in buurtschappen, dorpen en in enkele kernen die stadse proporties beginnen aan te nemen. De nieuwe gemeente heeft een sterke eigen identiteit, maar is ook divers en juist contrasten kenmerken het gebied.

Buurtschappen, dorpen en kernen met een eigen identiteit

De nieuwe gemeente bestaat uit dertig dorpen en kernen, de meeste verbonden door water. Veel kernen zijn klein en historisch. Dorpen aan de zuidkant hebben hetzelfde landelijke en dorps karakter als de dorpen in het noorden. We koesteren de eigen identiteit van de kernen via gebiedsgericht werken en actief participatiebeleid. Door maatwerk blijft de eigenheid van de dorpen en hun omgeving behouden.

Een open, groen landschap

Er is volop ruimte voor landbouw, recreatie en landelijk wonen. In deze gemeente ligt de horizon op zeer veel plekken nog steeds laag in de polder en is het cultureel erfgoed zoals bijvoorbeeld de gemalen en de forten van de Stelling van Amsterdam zichtbaar en beleefbaar. In het sterke krachtenveld van de Metropoolregio Amsterdam is het belangrijk dat de nieuwe gemeente zich laat zien als geheel en zich onderscheidt met haar dertig unieke kernen. Hoewel delen van de nieuwe gemeente rondom Hoofddorp en Schiphol verstedelijkt zijn, blijft de openheid aan de noord- en zuidkant van de gemeente kenmerkend. Gezichtsbepalende elementen van de nieuwe gemeente, zoals de waterlopen en uitgestrekte groengebieden, zijn uniek in de regio en verdienen bescherming. Uitbreiding van de haven richting Houtrakpolder past daarin niet.

Leefbaarheid en stedelijke dynamiek

De ligging tussen Amsterdam, Haarlem en Leiden, de aanwezigheid van de internationale luchthaven Schiphol en de nabijheid van de havens van Amsterdam en IJmuiden zorgen voor veel bedrijvigheid. Dit maakt de nieuwe gemeente ook tot economische motor.

De nieuwe gemeente is een plek om te ondernemen, te ontdekken en te beleven. Met volop kansen voor het oprichten van een eigen bedrijf, outdoor-activiteiten in uitgestrekte natuur- en recreatiegebieden, het organiseren of bezoeken van evenementen, winkelen in het centrum van Hoofddorp of in SugarCity. Maar het is ook een plek die ruimte biedt aan grote multinationals in de meer stedelijke gebieden met de focus op duurzaamheid.

Het contrast tussen rust, ruimte en groen aan de ene kant en mobiliteit, dynamiek en bedrijvigheid aan de andere, levert een unieke symbiose tussen stad en platteland. Onze nieuwe gemeente gaat steeds op zoek naar de juiste balans tussen kleine kernen in het groen en grootstedelijke dynamiek.

Goed vertegenwoordigd

De nieuwe gemeente is goed vertegenwoordigd in diverse nationale en regionale overlegstructuren. Onze deelname in de Vervoersregio zorgt voor financiële capaciteit om te investeren in bereikbaarheid. In de Omgevingsdienst NZKG is de gemeente zichtbaar aanwezig. Daarnaast zijn we vaste gesprekspartner in overleggen met Schiphol. Een bestuurlijke fusie zorgt ervoor dat vertegenwoordigers van de nieuwe gemeente direct aan tafel zitten bij deze overleggen, waardoor zij meer dan nu invloed kunnen uitoefenen op zaken die rond de luchthaven spelen.

4. Randvoorwaarden

Het belang van inwoners van de dorpen in Haarlemmerliede en Spaarnwoude is leidend in de keuze voor een fusiepartner. De elf kernwaarden die deze gemeente samen met inwoners en stakeholders heeft opgesteld vormen daarom de basis voor dit position paper. Opvallend is dat de vertegenwoordigers uit Halfweg en Spaarnwoude hebben aangegeven dat zij vooral georiënteerd zijn op het dubbeldorp aan de andere kant van de gemeentegrens. Het rapport van Berenschot² sluit zich bij dit gegeven aan.

Behoud van de Groene Buffer dient gegarandeerd te worden, zo zegt de eerste van die kernwaarden. Het belang van het groene gebied in een volle en sterk verstedelijkte regio is groot. Uitbreiding van de Amsterdamse haven in de Houtrakpolder brengt dit in gevaar. Haarlemmermeer onderschrijft het standpunt van Haarlemmerliede en Spaarnwoude: uitbreiding van de haven richting Houtrakpolder past niet bij het open en groene karakter van het gebied.

Er ligt nu een mogelijkheid om Halfweg en Zwanenburg te verenigen onder één gemeentebestuur. Maar welke fusiepartner Haarlemmerliede en Spaarnwoude ook kiest, goede relaties in de dubbeldorpen Halfweg-Zwanenburg en Spaarnwoude-Oost en -West moeten worden geïntensiveerd. De nieuwe gemeente bestaande uit Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer heeft ruime ervaring met dubbeldorpen langs de Ringvaart en zal bij een bestuurlijke fusie verder investeren in de banden tussen West- en Oost-Spaarnwoude.

² Berenschot, Verdiepingsonderzoek Bestuurlijke Toekomst Haarlemmerliede en Spaarnwoude; een onderzoek in opdracht van de gemeenteraad (april 2015)

5. Bestuurskracht

Het onderzoek van Berenschot naar de bestuurlijke toekomst van Haarlemmerliede en Spaarnwoude laat zien dat het voor de gemeente een uitdaging wordt om de gewenste kwaliteit aan bewoners te bieden. Gemeenten krijgen door de decentralisaties steeds meer dienstverlenende taken. Die ontwikkeling is nog niet ten einde. De kwaliteit van bestuur wordt daarom steeds belangrijker.

Haarlemmermeer was tot nu toe terughoudend bij fusieverzoeken, maar voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude maakt ze graag een uitzondering, gezien de gedeelde historie, kenmerken en belangen. De nieuwe gemeente is bestuurskrachtig en is zowel bestuurlijk als organisatorisch in staat haar opgaven te realiseren. Het schaalvoordeel maakt de organisatie minder kwetsbaar. Het ambtelijke apparaat beschikt over voldoende specialistische kennis, waardoor gemeentelijke taken adequaat worden uitgevoerd. De organisatie is in staat om met bovenlokale vraagstukken om te gaan, mede door haar positie aan regionale en nationale overlegtafels. Binnen de gemeenteraad met 39 raadsleden is veel kennis en kunde aanwezig. Ook de kernen zijn in de raad goed vertegenwoordigd. De lijnen met de bewoners van de nieuwe gemeente blijven daardoor kort, net als de lijnen van de dorpsraden naar de ambtelijke organisatie. Dit draagt bij aan de verbinding tussen bestuur en samenleving.

Kernwaarde Bedrijvigheid

Bedrijven in de buitengebieden krijgen de ruimte voor het ontplooiën van agrarische en recreatieve activiteiten. Agrariërs in PARK21 (Ton van Schie, Paul Munsterman, Abram Rus en Kees van Wees) maken boerenland toegankelijk voor publiek.

Kernwaarde Infrastructuur

Goede verbindingen stellen inwoners van de nieuwe gemeente in staat om plezierig te wonen, werken en recreëren. Deze fiets- en wandelbrug langs de Geniedijk verbindt Hoofddorp met Vijfhuizen en is van composit: materiaal met een lange levensduur, onderhoudsvrij en 'schoon' geproduceerd.

6. Profilering en positionering

Prettig leven

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude profileert zich als een groene plattelandsgemeente, met een plezierig woon- en werkklimaat en voldoende ruimte voor recreatie. De sterke gemeenschapszin maakt dat het prettig leven is in de kleine kernen. In de dorpen is een ruim aanbod aan voorzieningen en kleinschalige bedrijvigheid, terwijl aan de rand van de gemeente ook ruimte is voor ondernemingen in de hogere milieucategorie.

De 26 dorpen en kernen in Haarlemmermeer met elk hun eigen identiteit maken de gemeente bijzonder divers. Door een actief dorpen- en kernenbeleid en gebiedsgericht werken wordt deze waardevolle eigenschap behouden en versterkt. Hoewel Haarlemmermeer in zijn grootste kernen ook grootstedelijk oogt, heeft het nooit zijn groene karakter verloren. De gemeente spant zich in voor een zo duurzaam mogelijke inrichting, zodat dit groene karakter ook in de toekomst behouden blijft. Haarlemmermeer wil koploper zijn in de circulaire economie: een hergebruik-economie in plaats van een wegwerp-economie.

Speelveld

De strategische ligging van Haarlemmerliede en Spaarnwoude maakt de gemeente een aantrekkelijke plek voor bewoners en bedrijven. Op de economische as tussen Amsterdam en Haarlem, dicht bij Schiphol, vormt de kleine gemeente een speelveld voor grote regionale belangen. In de Metropoolregio Amsterdam, het Bestuursplatform Noordzeekanaalgebied en de Omgevingsdienst IJmond laat de gemeente zich ondanks haar bescheiden omvang toch gelden. Tegelijkertijd lijkt het behoud van de Groene Buffer in gevaar door een reservering in de Houtrakpolder voor uitbreiding van de Amsterdamse haven. Onze nieuwe

gemeente heeft een stevige positie in het Noordzeekanaalgebied, en zal zich inzetten voor een balans tussen de groene ruimte en groei voor de logistieke sector. We zoeken daarbij steeds naar een balans tussen grootstedelijke dynamiek en kleinschalige landelijkheid. Ook kan de samenwerking met bestaande partners als De Meerlanden, Veiligheidsregio Kennemerland, politie basisteam Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Ymere en het Hoogheemraadschap van Rijnland worden voortgezet.

7. Elf kernwaarden

Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft elf kernwaarden opgesteld die een belangrijke rol spelen in de keuze voor een fusiepartner. Deze waarden komen in dit hoofdstuk één voor één aan de orde. Steeds begint een paragraaf met een beschrijving van de kernwaarde. Daarna volgt de huidige visie en positie van de gemeente Haarlemmermeer. Afsluitend wordt geschetst hoe de kernwaarde in de nieuwe gemeente vorm kan krijgen.

7.1 Groene buffer

De groene bestemming van de Groene Buffer en de natuurwaarden blijven behouden, omdat het gebied een centraal metropolitaan parklandschap is in een sterk verstedelijkte regio. Recreatiemogelijkheden en agrarisch gebruik zijn kenmerkend en blijven dat ook. Een uitbreiding van de Amsterdamse haven naar de Houtrakpolder past daar niet bij.

De gemeente Haarlemmermeer onderschrijft het grote belang van de Groene Buffer. Goede toegankelijkheid van het gebied voor inwoners is daarom een prioriteit. Bij het behoud van natuurwaarden heeft de gemeente een partner in de Meerboeren/Land en Tuinbouw Organisatie Noord (LTO), waarin de agrarische bedrijven zijn georganiseerd. Collectieve initiatieven vanuit de boerengemeenschap om de natuur in de polder te beheren, worden financieel ondersteund door de gemeente en de provincie. Haarlemmermeer heeft een polderecoloog die zijn deskundigheid inbrengt bij plannen op het gebied van ruimtelijke ordening en bij het groenbeheer. Er is ruime ervaring met groenbeheer in bijvoorbeeld het Haarlemmermeerse Bos en de Toolenburgerplas.

Door haar groene en landelijke karakter onderscheidt de nieuwe gemeente zich in een sterk verstedelijkte regio. Agrarische bedrijvigheid speelt hier nog steeds een substantiële rol. Boerenakkers en weiden zorgen voor openheid en een groene uitstraling van het gebied. De nieuwe gemeente onderschrijft het belang van het groen voor de leefbaarheid en de identiteit van de kernen. In documenten als het Groenstructuurplan Haarlemmerliede en Spaarnwoude en de Structuurvisie Haarlemmermeer is dit vastgelegd. Door de fusie krijgt de nieuwe gemeente in een aantal samenwerkingsverbanden een stevige strategische positie die wordt ingezet om de Groene Buffer ook voor de toekomst veilig te stellen. Zo zal het gewicht van de zetel in het Recreatieschap toenemen, waardoor de nieuwe gemeente meer invloed heeft in het gebied. De kennis van Haarlemmerliede en Spaarnwoude draagt bij aan de expertise in groenbeheer van de nieuwe gemeente. De geluidscontouren van de luchthaven Schiphol houden het gebied ook in de toekomst groen en open. De nieuwe gemeente kent de lusten en lasten van de nabijheid van Schiphol en zoekt altijd de juiste balans tussen die twee vanuit het perspectief van haar inwoners, zoals in kernen als Rijsenhout, Halfweg-Zwanenburg en Spaarnwoude. Een eventuele uitbreiding van de

Amsterdamse haven vormt een bedreiging voor de groene buffer, waardoor de nieuwe gemeente eenzelfde positie kiest als bij de reservering voor de tweede Kaagbaan.

7.2 Recreatie

Door recreatieve activiteiten in het groene landschap te bevorderen blijft de belevingswaarde van het buitengebied groot. Recreatie houdt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers.

In Haarlemmermeer draagt groene recreatie bij aan de aantrekkingskracht van de gemeente. In een flink aantal recreatiegebieden (deels nog in ontwikkeling), zoals het Haarlemmermeerse Bos, de Toolenburgerplas, Vennepenhout, Park Zwanenburg, De Groene Weelde, Boseilanden en het Ringdijkpark kunnen Haarlemmermeesters dicht bij huis wandelen, fietsen, skeeleren, paardrijden, surfen, kanoën, zwemmen en vissen. Bijzonder is de ontwikkeling van PARK21, een vrijetijdslandschap van maar liefst duizend hectare midden in de polder. Inwoners van Haarlemmermeer maken veelvuldig gebruik van de recreatieve mogelijkheden in Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Haarlemmermeer investeert in mooie groene routes tussen de recreatiegebieden en de kernen. Bij het behoud en de versterking van de recreatieve functies in het groene landschap zoekt Haarlemmermeer op alle niveaus steeds samenwerking met partners die de recreatieve waarden en belangen van de gemeente delen. Deelname aan het Recreatieschap Spaarnwoude is daar een voorbeeld van.

In de nieuwe gemeente vervult recreatie een belangrijke rol. Ook in de Metropoolregio Amsterdam is het gebied aangewezen als een plek voor ontspanning en recreatie. Het aanbod is dan ook groot. Er zijn volop mogelijkheden voor zowel intensieve

Kernwaarde Groene Buffer

Door haar groene en landelijke karakter onderscheidt de nieuwe gemeente zich in een sterk verstedelijkte regio. Op de foto het Groene Schip in de Houtrakpolder.

Kernwaarde Recreatie

In de nieuwe gemeente vervult recreatie een belangrijke rol. Het aanbod is dan ook groot. Er zijn volop gebieden waar bewoners dicht bij huis kunnen wandelen, fietsen, hardlopen, zwemmen of vissen. Bijvoorbeeld het Haarlemmermeerse Bos.

vormen van recreatie aan de randen van het groene gebied, als voor extensieve recreatie zoals wandelen en fietsen. Het netwerk van watergangen biedt mogelijkheden voor sport en recreatie op het water. Hoewel de groene recreatieve gebieden van Haarlemmermeer landschappelijk verschillen van die in Haarlemmerliede en Spaarnwoude, vinden er vergelijkbare activiteiten plaats. We delen veel ervaring op het gebied van recreatie en evenementen, zoals de organisatie van Awakenings en Latin Village in Spaarnwoude en Mysteryland op het voormalige Floriadeterrein. Bij een fusie profiteren de partners van de kennis en ervaring die zij elk op dit gebied hebben. De kwaliteit van het aanbod neemt hierdoor toe.

7.3 Leefbaarheid

Een aantrekkelijk, veilig en gezond leefklimaat draagt bij aan de leefbaarheid in de dorpen en buitengebieden. Bereikbare voorzieningen en woningbouw verdienen speciale aandacht. De overlast van de Amsterdamse haven, rijkswegen en de luchthaven moet zoveel mogelijk beperkt worden.

Dorps- en wijkraden en belangengroepen zijn in Haarlemmermeer belangrijke partners voor de leefbaarheid in dorpen en kernen. Haarlemmermeer telt veel actieve en betrokken inwoners die zich inzetten voor hun omgeving en meedenken, meepraten en meebeslissen. Ook via een eigen onderzoeksafdeling monitort de gemeente de leefbaarheid. Een reeks onderzoeksrapportages, Kijk op de Wijk, gaat in op onderwerpen als sociale infrastructuur, openbare ruime en sociale draagkracht en kwetsbaarheid. Hierdoor kan de gemeente bij beleidsbepaling tijdig inspringen op kansen en bedreigingen. Door te investeren in voorzieningen, toegankelijkheid en bereikbaarheid blijft de leefbaarheid in de kernen behouden. Haarlemmermeer zet daarnaast in op aantrekkelijke woningbouw. De rol die de gemeente hierin speelt is de laatste jaren veranderd: in

plaats van als opdrachtgever treedt zij steeds vaker op als regisseur van voornamelijk kleinschalige, overzichtelijke en goed faseerbare plannen.

In de nieuwe gemeente staat de leefbaarheid in de kernen en in de buitengebieden hoog in het vaandel. Er is geen sprake van één generieke aanpak, omdat de dertig dorpen en kernen allemaal anders zijn. Dit vraagt om maatwerk. Schiphol veroorzaakt voor een deel van de gemeente overlast en hinder. Tegelijkertijd vervult de luchthaven een belangrijke economische en maatschappelijke functie in de regio. Schiphol trekt veel grote en internationale bedrijven aan en zorgt voor veel werkgelegenheid. Fondsen uit de Stichting Leefomgeving Schiphol worden ingezet in projecten die de leefbaarheid in de nieuwe gemeente bevorderen. Hart van Zwanenburg, een project dat het centrum van Zwanenburg een nieuwe impuls geeft, wordt mede gefinancierd door deze stichting. Ook voor het project Hartje Spaarndam wordt aanspraak gemaakt op de fondsen van de stichting. De OZB-opbrengsten van Schiphol en daaraan gerelateerde bedrijvigheid dragen bij aan een solide begroting. Doordat de luchthaven zich binnen de nieuwe gemeentegrenzen bevindt, zit de gemeente altijd aan tafel en heeft zij direct invloed op besluitvorming over zaken rondom de luchthaven. De leefbaarheid binnen het gebied kan ook via deze weg een sterkere impuls krijgen. Ymere is als enige woningbouwcorporatie in de nieuwe gemeente een belangrijke partner. We zijn gewend samen te werken met deze woningbouwcorporatie. Een bestuurlijke fusie heeft voordelen in de actuele discussie over het kerngebied van Ymere.

7.4 Gemeenschapszin

De gemeenschapszin en het gemeenschapsgevoel wordt ook na een fusie actief bevorderd. De nieuwe gemeente subsidieert het rijke verenigingsleven bij sportverenigingen en culturele instellingen. Voorzieningen als dorpshuizen en scholen dragen bij aan de gemeenschapszin. Actief dorpen- en kernenbeleid borgt dit ook in de toekomst.

In Haarlemmermeer wordt de grote toegevoegde waarde van dorps- en wijkraden omarmd. Zij zijn de ogen en oren van hun dorp of wijk en zetten zich in voor een prettige leefomgeving. Tweemaal per jaar komen alle dorps- en wijkraden en het college van burgemeester en wethouders bijeen in het zogeheten Kernenoverleg. De lijnen met de gemeente zijn kort. Zaken die spelen in de dorpen en wijken worden opgepakt met de gebiedsmanager. Er zijn reguliere overleggen van de gebiedsteams, waarin naast de gebiedsmanager en dorps- en wijkraden ook andere spelers in het gebied aan tafel zitten, zoals politie en opbouwwerkers. In Haarlemmermeer vormt dit de basis van het participatieprogramma 'meedenken, meepraten en meebeslissen' en het gebiedsgericht werken. De invloed van de dorpsraden in besluitvormingsprocessen is groot. Zo is de dorpsraad van Rijsenhout structureel een volwaardig gesprekspartner van de gemeente in ontwikkelingen van het dorp en rondom de reservering voor de parallelle Kaagbaan. De dorpsraad Halfweg-Zwanenburg is gesprekspartner voor het project Hart voor Zwanenburg. Daarnaast subsidieert Haarlemmermeer organisaties die een belangrijke bijdrage leveren aan het gemeenschapsgevoel. Meerwaarde, een welzijnsorganisatie die zich inspant om informele netwerken tussen bewoners te versterken, ontvangt een substantiële prestatiesubsidie. Dit geldt ook voor Maatvast Haarlemmermeer, de stichting die de gemeentelijke sociaal-culturele accommodaties exploiteert, waaronder dorpshuizen. Dorps- en wijkraden ontvangen

als ondersteuning voor hun bestuurlijke werk een participatiesubsidie. Wanneer buurtbewoners een leuk idee hebben of een activiteit voor de buurt willen organiseren kunnen ze daarvoor zonder bureaucratie een wijkbudget aanvragen. Kenmerkend voor onze nieuwe gemeente zijn de buurtschappen en dorpen waar inwoners een sterke verbondenheid kennen. Behoud van de eigenheid en hechtheid van deze unieke gemeenschappen is zeer belangrijk. Gemeenschapszin draagt er sterk bij aan de leefbaarheid. De nieuwe gemeente blijft sportverenigingen en culturele instellingen dan ook ondersteunen.

Halfweg-Zwanenburg telt 9960 inwoners en wordt daarmee de vierde kern in de nieuwe gemeente. Het belang van de gemeenschap moet leidend zijn bij de keuze van een fusiepartner. In het dubbeldorp is er een hechte band tussen de inwoners, organisaties en ondernemers aan beide kanten van de Ringvaart. Zij vormen duidelijk één gemeenschap en hebben één gemeenschappelijke dorpsraad en ondernemersvereniging. De bewoners van Halfweg doen boodschappen in Zwanenburg en de Zwanenburgers gaan naar de kerk in Halfweg. De politie kent reeds één basisteam en de brandweer heeft één onderkomen in Halfweg. Onze gemeentebesturen werken al samen, onder meer op het gebied van onderwijs en veiligheid. Cultureel centrum De Olm in Zwanenburg ontvangt jaarlijks subsidie van zowel Haarlemmerliede en Spaarnwoude als Haarlemmermeer. De dorpsraad Zwanenburg-Halfweg ziet graag dat Halfweg en het groene hart met Haarlemmermeer worden samengevoegd. Welke fusiepartner het ook wordt, de samenwerking in Halfweg-Zwanenburg moet niet alleen in stand blijven, maar ook worden uitgebreid en geïntensiveerd.

Kernwaarde Leefbaarheid

In de nieuwe gemeente staat leefbaarheid in de kernen hoog in het vaandel. Er zijn veel betrokken inwoners die meedenken, meepraten en meebeslissen. De Rijsenhouters Jan Zeilstra (links) en Stefano Degenkamp praten mee over nieuwe visies voor het gebied waar ze wonen.

Kernwaarde Gemeenschapszin

Kenmerkend voor onze nieuwe gemeente zijn dorpen waar inwoners een sterke verbondenheid kennen. Ingrid Höfelt organiseerde een 'mobiele koffietafel' om met buren te brainstormen over hun wijk.

Aantal inwoners in dorpen en buurtschappen in Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer (1-1-2015)

Hoofddorp	73295	
Nieuw-Vennep	31290	
Badhoevedorp	12095	
<i>Halfweg- Zwanenburg</i>	<i>9960</i>	
Vijfhuizen	4490	
Rijsenhout	3995	
Lisserbroek	3500	
<i>Spaardam</i>	<i>2505</i>	
Zwaanshoek	1745	
Abbenes	1145	
Cruquius	1015	
Beinsdorp	970	
Lijnden	825	
Aalsmeerderbrug	505	
Buitenkaag	430	
Nieuwe Meer	425	
Weteringbrug	360	
Burgerveen	310	
<i>Haarlemmerliede en Penningsveer</i>	<i>270</i>	
Oude Meer	170	
<i>Spaarnwoude</i>	<i>165</i>	
Boesingheliede	140	
<i>Verspreide huizen Houtrakpolder</i>	<i>125</i>	
<i>Oostelijke Liede Oever</i>	<i>120</i>	
Leimuiderbrug	55	
Rozenburg	50	
Schiphol-Rijk	20	
Totaal Haarlemmerliede/Haarlemmermeer	149975	

7.5 Infrastructuur

De lokale verbindingen tussen de dorpen blijven op peil door te investeren in goede infrastructuur. Inwoners hechten belang aan de bereikbaarheid en verbindingen tussen de kernen. Het onderhoud van het wegennetwerk is een aandachtspunt.

In Haarlemmermeer is het uitgangspunt dat iedereen de ruimte moet krijgen zich vrij te bewegen, ongeacht welk vervoermiddel hij of zij kiest. Hoewel het aanbod in openbaar vervoer binnen Haarlemmermeer groot is, is een aantal kleinere dorpen niet door een reguliere buslijn ontsloten. Aanvullend openbaar vervoer zorgt ervoor dat ook de inwoners van deze kernen mobiel blijven. De Meer-Taxi verzorgt het Wmo-vervoer voor kwetsbare groepen. Daarnaast rijdt de Buurtbus op een aantal trajecten waar het reguliere openbaar vervoer door het geringe aantal reizigers geen buslijn exploiteert. De gemeente Haarlemmermeer ziet het wegennetwerk als het visitekaartje van de gemeente. De lat voor de kwaliteit en uitstraling van het wegennetwerk ligt dan ook hoog. Jaarlijks wordt een beheer- en onderhoudsprogramma gemaakt waarin een prioritering van de werkzaamheden wordt gemaakt.

Goede bereikbaarheid van de kernen met openbaar vervoer is een ambitie voor de nieuwe gemeente. Het in stand houden van het openbaarvervoernetwerk tussen de kleinere kernen zal in de toekomst een uitdaging zijn. Toch wordt het belang van bereikbaarheid expliciet onderstreept. Goede infrastructurele verbindingen stellen inwoners in staat om plezierig te wonen, werken en recreëren. Als onderdeel van de Stadsregio Amsterdam (SRA) en straks de Vervoersregio maken we ons hard voor verdere investeringen in hoogwaardige openbaarvervoersvoorzieningen. De nieuwe gemeente zal dit ook in de nieuwe Vervoersregio blijven doen. Uit het onderzoek van Berenschot blijkt dat op het wegennetwerk in Haarlemmerliede en Spaarnwoude achterstallig onderhoud is ontstaan. De nieuwe gemeente zal vasthouden aan haar kwalitatieve standaard, wat een optimalisering van het netwerk van Haarlemmerliede en Spaarnwoude mogelijk maakt.

7.6 Bedrijvigheid

Bedrijvigheid moet passen in de ruimtelijke structuur. De gemeente biedt ruimte voor bedrijvigheid op uiteenlopende schaal: van grootschalige bedrijvigheid met een regionale functie, tot kleinschalige bedrijvigheid in de dorpen. In de buitengebieden is ruimte voor agrarische en recreatieve sectoren.

Haarlemmermeer heeft een belangrijke rol in de regionale economie. Deels heeft bedrijvigheid een sterke relatie met luchthaven Schiphol. Maar het aantrekkelijke vestigingsklimaat rond Hoofddorp trekt ook andere typen bedrijven aan. Een voorbeeld is Kantorenpark Beukenhorst-Zuid, het eerste duurzame full service kantorenpark van Nederland. Haarlemmermeer kent een goed georganiseerd bedrijfsleven, dat zich vertaalt in de vele ondernemingsverenigingen die de polder rijk is. De gemeente investeert op verschillende manieren in een intensieve relatie met het bedrijfsleven. MeerBusiness is een regionaal zakenplatform waarin ondernemers elkaar weten te vinden. Het Haarlemmermeers Ondernemersplatform (HOP), een samenwerkingsverband dat financieel wordt ondersteund door de gemeente, verbindt lokale ondernemersverenigingen met vertegenwoordigers van VNO-NCW, de Kamer van Koophandel en MKB Haarlemmermeer-Schiphol. Het HOP is een officiële gesprekspartner van de gemeente over lokale en regionale ondernemersbelangen. Verder zijn de lijnen tussen ondernemers en de gemeente zo kort mogelijk. In het raadhuis is het Ondernemersplein gevestigd waar ondernemers terecht kunnen voor advies over vergunningen, bedrijfsruimte en microfinanciering.

De ligging van de nieuwe gemeente maakt bedrijvigheid in het gebied bijzonder aantrekkelijk. De nabijheid van luchthaven Schiphol zorgt voor een attractief vestigingsklimaat voor grote en kleine bedrijven. De N200 als economische as tussen Haarlem en Amsterdam maakt de gemeente ook interessant voor regionale bedrijven. Vergelijkbare activiteit in de hogere milieucategorieën zoals PolanenPark en De Liede kan op de schaal van de nieuwe gemeente worden gezien. Zo zou een fusie kunnen zorgen voor het verplaatsen van bedrijvigheid, zodat het open en groene karakter van Spaarnwoude ook in de toekomst behouden blijft. In de kleinere kernen van onze gemeente wordt economische activiteit vormgegeven door kleinere ondernemers en ZP'ers. Vaak hebben zij ook een belangrijke sociale functie. Kleinschalige bedrijvigheid in de kernen verdient daarom bescherming. Samenwerking is er al in de actieve Ondernemersvereniging Halfweg, Zwanenburg, Boesingheliede & omstreken. Bedrijven in de buitengebieden moeten de ruimte krijgen voor het ontplooiën van agrarische en recreatieve activiteiten.

7.7 Cultureel erfgoed

De waarde van cultureel erfgoed wordt beschermd en op een passende manier toegankelijk gemaakt. Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft veel historisch erfgoed binnen zijn grenzen, dat aantrekkelijk gemaakt wordt zonder afbreuk te doen aan het historische karakter.

Haarlemmermeer spant zich in om het cultureel erfgoed zichtbaar en beleefbaar te maken, voor zowel inwoners als bezoekers. Juridische bescherming van waardevol erfgoed gaat hand in hand met een actief en stimulerend erfgoedbeleid, waarbij veel aandacht is voor bewonersparticipatie, educatie en communicatie. Jaarlijks kiest een jury bestaande uit organisaties en inwoners het Haarlemmermeers Monument van het Jaar. De gemeente is onder meer vanwege het nadrukkelijk betrekken van de inwoners bij het cultureel erfgoed genomineerd voor de landelijke BNG Bank Erfgoedprijs.

In de nieuwe gemeente is er een sterke cultuurhistorische verbondenheid. Water speelt daarin een hoofdrol. Zo vormde de drooglegging van Haarlemmermeer, het 'temmen van de Waterwolf', het begin van een vruchtbare samenwerking tussen Halfweg en Zwanenburg. Het is geen toeval dat veel monumenten in beide gemeenten een link met het water hebben, zoals gemalen, sluisen, het Polderhuis in Hoofddorp en het Gemeenlandshuis in Spaardam.

De nieuwe gemeente is letterlijk verbonden door de forten van de Stelling van Amsterdam. Er zijn veel overeenkomsten in de visie op erfgoed. De nieuwe gemeente zal ook in de toekomst het erfgoed verbinden met recreatieve en groene functies. De expertise in cultureel erfgoed zal zich in de nieuwe gemeente verder ontwikkelen.

7.8 Voorzieningen

Het huidige voorzieningenniveau blijft behouden in de nieuwe gemeente. Dat kan door goede afstemming en bundeling van voorzieningen op strategische knooppunten.

Voor Haarlemmermeer is investeren in het voorzieningenniveau een belangrijke prioriteit om de leefbaarheid in de kernen te garanderen. In de Structuurvisie Haarlemmermeer 2030 is de visie op het kernenbeleid vastgelegd. Sleutelwoord hierin is maatwerk. Kleine, historische kernen hebben andere behoeften dan Vinex-wijken. In het aanbod van voorzieningen wordt rekening gehouden met leefstijlen, identiteiten en sociaaleconomische en demografische verschillen. Dit leidt tot een hoge mate van differentiatie. Het handhaven van supermarkten in de kleinere kernen is staand beleid van de gemeente Haarlemmermeer, omdat deze een belangrijke maatschappelijke functie vervullen. Voor het sociaal domein geldt dat, hoewel zoveel mogelijk op multifunctionaliteit van voorzieningen wordt ingezet, de zorg juist voor de minder mobiele doelgroep bereikbaar moet blijven. Wijkteams, buurtzorg en de sociale huisarts zijn nieuwe concepten om ook in de toekomst deze kwetsbare groep goede zorg en ondersteuning te bieden.

Onze nieuwe gemeente staat voor de uitdaging het voorzieningenniveau in de kleinere kernen op peil te houden. Voor de dubbeldorpen wordt de relatie met 'de overkant' steeds belangrijker. Wanneer deze dorpen als één gebied

worden beschouwd, kunnen voorzieningen beter op elkaar worden afgestemd. Zij zullen voornamelijk een aanvullend karakter hebben, waardoor het aanbod in de kernen meer divers wordt. Bewoners van onze gemeenten organiseren hun netwerken en activiteiten voornamelijk binnen hun eigen kern. De vele aanwezige voorzieningen zorgen voor een prettig leefklimaat. Zo heeft het dorpscentrum in Spaarndam een belangrijke en brede maatschappelijke functie. Cultureel centrum De Olm is een ontmoetingsplek voor de inwoners van Halfweg-Zwanenburg en biedt onderdak aan de gemeenschappelijke dorpsraad. Collectieve faciliteiten zoals dorpshuizen spelen een belangrijke rol in het sociaal domein. Deze faciliteiten moeten voor alle bewoners van onze gemeente toegankelijk blijven en bereikbaar zijn met het openbaar vervoer, de fiets of de auto. Dit kan bijvoorbeeld door op strategische knooppunten multifunctionele faciliteiten te bouwen, zoals schoolgebouwen waarin ook verenigingen, zorginstellingen of de bibliotheek zijn gevestigd. In het dubbeldorp Halfweg-Zwanenburg worden uitdagingen in het onderwijs al gezamenlijk aangepakt, onder meer door de bouw van een brede school. Dit traject is vergelijkbaar met de realisatie van de brandweerkazerne in Halfweg voor de brandweer Halfweg-Zwanenburg. Niet alle voorzieningen zijn echter geschikt voor clustering en sommige inwoners zijn afhankelijk van dienstverlening dicht bij huis. We streven er daarom naar om ook in de kleine kernen, met minder potentiële knooppunten, laagdrempelige ontmoetingspunten te faciliteren, gericht op een breed publiek.

Kernwaarde Cultureel erfgoed

De nieuwe gemeente is letterlijk verbonden door de forten van de Stelling van Amsterdam. Haarlemmermeer heeft forten bij Vijfhuizen, Hoofddorp en Rijsenhout. In Haarlemmerliede ligt het fort Penningsveer (foto).

Kernwaarde Voorzieningen

De gefuseerde gemeente staat voor de uitdaging het voorzieningenniveau in de kleine kernen op peil te houden. De supermarkt van Johan Dekker in Rijsenhout is zeer bij het dorp betrokken. De Coop sponsort scholen en helpt verenigingen bij de organisatie van activiteiten.

7.9 Dienstverlening

De gemeentelijke dienstverlening blijft minimaal op het huidige kwaliteitsniveau, waarbij lijnen tussen inwoners, bedrijven en gemeente zo kort mogelijk blijven. Dit vraagt om een oprechte betrokkenheid van een financieel gezonde gemeente, die via een gericht kernenbeleid inspeelt op de behoeften van de verschillende dorpen.

Haarlemmermeer heeft veel ervaring met het organiseren van dienstverlening in een uitgestrekt gebied met veel kernen. Via gebiedsgericht werken brengt de gemeente haar dienstverlening dicht bij de dorpen en wijken. Haarlemmermeer is opgedeeld in zes gebieden met elk een eigen gebiedsmanager. Binnen de gebieden is nauwe samenwerking met inwoners, dorps- en wijkraden, bedrijven en organisaties. Ook in het sociaal domein is gebiedsgericht werken steeds meer verankerd in de werkprocessen. Haarlemmermeer vindt het belangrijk dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen meedenken, meepraten en meebeslissen over hun leven en werkomgeving. Er is veel ruimte voor initiatieven uit de samenleving. Om participatie nog meer 'in de genen' van bestuur en organisatie te krijgen, is vorig jaar een Plan van Aanpak Participatie opgesteld: een actiegericht programma waarbij de gemeente 'leert door te doen'.

De digitale dienstverlening van Haarlemmermeer is volledig actueel. De gemeente volgt ontwikkelingen op dit gebied op de voet en innovaties worden snel geïmplementeerd. De inzet is: digitale selfservice waar het kan en persoonlijke service waar dit gewenst is. Door optimaal

gebruik te maken van online mogelijkheden zoals website, portal, online participatie, apps en sociale media vergroot Haarlemmermeer haar bereik en kan zij gericht, sneller, transparanter en tegen lagere kosten communiceren met haar inwoners en ondernemers. Naast online contact blijft persoonlijk contact met de gemeente belangrijk. Haarlemmermeer heeft naast het loket op het raadhuis nog drie servicecentra. Hierdoor blijft persoonlijke dienstverlening ook voor inwoners van de kleinere kernen toegankelijk. Bijzonder is het servicecentrum op Schiphol, met ruime openingstijden tot 's avonds 22.00 uur en in de piekperiodes ook in het weekend. Klanten die een afspraak hebben gemaakt, worden sneller en gericht geholpen. Om de dienstverlening verder te verbeteren loopt er een proef met het thuisbezorgen van paspoorten en identiteitskaarten.

Gebiedsgericht werken en een actieprogramma participatie vormen samen een brede basis voor een hoogwaardige dienstverlening in de nieuwe gemeente. Gezamenlijk worden de huidige parallellen in beleid en uitvoering op het gebied van dienstverlening verder uitgewerkt. Onze inwoners profiteren van de online mogelijkheden die de nieuwe gemeente biedt en de ruime openingstijden van de servicecentra. Een servicecentrum in Halfweg-Zwanenburg draagt bij aan de toegankelijkheid van dienstverlening voor het noordelijk deel van de nieuwe gemeente.

7.10 Gemeentelijke belastingen en financiën

Gemeentelijke belastingen blijven op een betaalbaar niveau. De afgelopen jaren zijn de tarieven steeds gemiddeld geweest in vergelijking met andere gemeenten in Noord-Holland. Dat moet zo blijven.

Haarlemmermeer zet zich sterk in voor een solide financieel beleid met een meerjarenperspectief dat structureel sluitend is. Haarlemmermeer is een financieel gezonde gemeente. Om ook in de toekomst tot een sluitend beeld te komen, voert zij een taakstellende heroriëntatie op de programma's uit. De gezonde financiële situatie komt onder andere tot uiting in de ratio weerstandvermogen.

Deze is in Haarlemmermeer 3,1 (uitstekend) (2014) en het geraamde weerstandniveau voor 2015 en 2016 is boven de 2,5. De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude staat over 2015 in de Coelo-ranglijst (een overzicht van alle gemeenten uitgesplitst naar lokale lastendruk) op de 386e plaats met een tarief van € 947 voor meerpersoonshuishoudens. Haarlemmermeer staat op de 195e plaats met € 710 voor meerpersoonshuishoudens. Een overzicht van financiële kengetallen is opgenomen in de bijlage.

In de nieuwe gemeente zien wij mogelijkheden om nieuwe tarieven vast te stellen die met name voor bewoners van Haarlemmerliede en Spaarnwoude een voordeel opleveren.

Kernwaarde Dienstverlening

Gebiedsgericht werken en participatie vormen een brede basis voor de dienstverlening in de nieuwe gemeente. Wie een activiteit voor de buurt wil organiseren, kan een wijkbudget aanvragen. Lisa uit de Hoofddorpse wijk Floriande kreeg een wijkbudget voor een buitenspeeldag voor kinderen in haar straat.

Kernwaarde Gemeentelijke belastingen

De belastingen blijven betaalbaar. Bijvoorbeeld de afvalstoffenbelasting. Afval wordt steeds meer gescheiden ingezameld. Op openbare basisschool De Tovercirkel in Hoofddorp leren kinderen dat afval bestaat uit grondstoffen waarvan nieuwe producten gemaakt kunnen worden.

7.11 Personeel en organisatie

De door de gemeenteraad toegevoegde elfde kernwaarde gaat over het behoud van de huidige expertise en het verbeteren van de organisatie. Alle medewerkers gaan over naar de nieuw te vormen gemeente. Gunstige arbeidsvoorwaarden zijn belangrijk.

De organisatie van Haarlemmerliede en Spaarnwoude telt 32,63 fte, waarvan vooral het uitvoerende deel relatief klein is. Veel werk wordt dan ook uitbesteed aan externe partners. Op een aantal beleidsterreinen, waaronder natuurbeheer en recreatie, zijn nu geen of beperkt specialisten aanwezig.

In 2014 heeft Haarlemmermeer een bezetting van 859 fte. Toch is het een platte organisatie met een open cultuur. De schaalgrootte heeft verschillende voordelen. Er zijn veel specialistische medewerkers, zoals een polderecoloog die zich inspant om de milieu- en natuurwaarden te borgen en gebiedsmanagers om de lijnen met de kernen, bedrijven en ondernemers open en kort te houden. Haarlemmermeer biedt ruimte aan generalisten, die complexe vraagstukken in de volle breedte kunnen overzien. De ambtelijke

organisatie kent veel mogelijkheden voor interne arbeidsmobiliteit, een hoog kennis- en kwaliteitsniveau en een lagere kwetsbaarheid.

In het Sociaal Jaarverslag presenteert de gemeente jaarlijks de feiten en ontwikkelingen op het gebied van personeel en organisatie. Hierin is ook de organisatiekoers vastgelegd: 'Werken vanuit de bedoeling'. Deze koers houdt in dat de gemeentelijke organisatie zich richt op de essentie van het werken voor de publieke zaak, vanuit een professionele en waardengedreven cultuur.

Met een opleidingsbudget van 3% van de loonsom, ongeveer € 1,8 miljoen, investeert Haarlemmermeer fors in de ontwikkeling van medewerkers. Een breed intern aanbod van trainingen en cursussen biedt werknemers de kans zich verder te ontwikkelen.

In de nieuwe gemeente zijn de werknemers van beide organisaties opgenomen in het nieuwe ambtelijke apparaat. De nieuwe gemeente voert een personeelsbeleid met perspectief voor medewerkers.

8. Tot slot

Met dit position paper biedt Haarlemmermeer zich nadrukkelijk aan als fusiepartner voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Door de fusie ontstaat een bestuurskrachtige en financieel gezonde gemeente. Een gemeente die oog heeft voor de diversiteit van de dertig kernen en het unieke open groene landschap. Een gemeente die de recreatieve functie in het groene landschap bevordert en het cultureel erfgoed beschermt en toegankelijk maakt. Een gemeente die via kernenbeleid en gebiedsgericht werken de leefbaarheid en gemeenschapszin in de kernen bevordert. Het dubbeldorp Halfweg-Zwanenburg is verenigd onder één bestuur, en de betrekkingen tussen Spaarnwoude-Oost en -West zijn geborgd met de kennis en ervaring met dubbeldorpen elders in de gemeente.

Ook ontstaat een gemeente die staat voor bereikbare en toegankelijke dienstverlening, betaalbaarheid van belastingen en goed werkgeverschap. De samenwerking met bestaande partners als De Meerlanden, het politiebassisteam, Veiligheidsregio Kennemerland, Ymere en het Hoogheemraadschap van Rijnland kan worden voortgezet.

Daarnaast is het een gemeente met een belangrijke positie in de regio. Onderdeel van de Vervoersregio, de Metropoolregio Amsterdam en het overleg Noordzeekanaalgebied, maar ook deelnemer van overleggen met belangrijke spelers rond Schiphol.

Nu in Haarlemmerliede en Spaarnwoude het besluit om te fuseren is genomen, hebben inwoners en ondernemers recht op de best passende partner. Op basis van de elf kernwaarden denken wij dat we door onze natuurlijke verbondenheid de beste fusiepartner zijn. Tussen Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer bestaan al tal van verbindingen: historisch, cultureel, landschappelijk, sociaal en bestuurlijk. Beide gemeenten hebben eenzelfde sfeer en eenzelfde open en groen karakter. Door de bestaande groene en cultuurhistorische verbindingen voelt het gebied als een natuurlijk geheel. Een fusie versterkt de onderlinge verbondenheid en biedt kansen waar nu nog geen samenwerking bestaat. Zowel Haarlemmerliede en Spaarnwoude als Haarlemmermeer zullen van een bestuurlijke fusie profiteren.

Kernwaarde Personeel en organisatie

Haarlemmermeer heeft veel specialistische medewerkers. Bijvoorbeeld straatcoaches die bij overlast in gesprek gaan met jongeren en omwonenden. Op de foto krijgen de straatcoaches tips van twee meiden uit de buurt.

9. Bijlage: samenvatting reacties op kernwaarden

1. De groene bestemming van de Groene Buffer en de natuurwaarden blijven behouden

- Onze gemeenten hebben beide een groen karakter en open gebieden
- We erkennen het belang van natuurwaarden en agrarisch gebruik: polderecoloog en LTO Noord
- De groene buffer heeft een regionale functie
- Geen uitbreiding van Amsterdamse haven naar Houtrakpolder

2. Door recreatieve activiteiten in het groene landschap te bevorderen blijft de belevingswaarde van het buitengebied groot

- Onze gemeenten zetten beiden in op gebruikswaarde van groengebieden
- Recreatie draagt bij aan de leefbaarheid van de nieuwe gemeente
- Er zijn parallellen tussen recreatiegebieden PARK21 en Spaarnwoude: leren en afstemmen
- We hebben gemeenschappelijke ervaring met grootschalige evenementen en festivals

3. De leefbaarheid in de dorpen en in het buitengebied blijft behouden door een aantrekkelijk, veilig en gezond leefklimaat voor inwoners, werkenden en bezoekers te stimuleren

- We bestaan beiden uit meerdere kernen met eigen identiteit
- We streven naar balans tussen leefbaarheid en economische dynamiek
- Het belang van maatwerk voor dorpen en wijken: dorp- en kernenbeleid en gebiedsgericht werken
- We streven naar balans tussen lusten en lasten van de luchthaven

4. De bestaande gemeenschapszin en het gemeenschapsgevoel in de dorpen wordt actief bevorderd

- We zijn allebei gemeenten met dorpen met hechte gemeenschappen
- We hebben een actief en groot verenigingsleven: dorps- en wijkraden, sportverenigingen, cultuur
- We subsidiëren en investeren in verenigingen en andere maatschappelijke groeperingen
- Goede relaties in dubbeldorpen zijn belangrijk: dorpsraad Halfweg-Zwanenburg

5. De lokale verbindingen tussen de dorpen blijven op een adequaat peil door in te zetten op een goede infrastructuur

- We hebben beiden een aantrekkelijke en strategische positie in regio
- Wegen zijn het visitekaartje van de nieuwe gemeente
- De nieuwe gemeente neemt deel aan de Vervoersregio
- We investeren in bereikbaarheid van kleine kernen

6. Bedrijvigheid die past in de ruimtelijke structuur wordt gestimuleerd

- We zijn gemeenten met kleinschalige bedrijvigheid én grootstedelijke dynamische ontwikkeling
- PolanenPark en De Liede zijn projecten in vergelijkbare milieucategorie
- Onze ondernemersverenigingen zijn goed georganiseerd en actief
- De nieuwe gemeente investeert in relatie met ondernemers

7. De waarde van cultureel erfgoed wordt bevorderd door dit te beschermen en op een passende manier toegankelijk te maken

- We zijn verbonden in onze ontstaansgeschiedenis
- De Stelling van Amsterdam is een fysieke verbinding tussen beide gemeenten
- De nieuwe gemeente investeert in zichtbaar en beleefbaar erfgoed
- Betrokkenheid van de bevolking bij het cultureel erfgoed is belangrijk: BNG erfgoedprijs

8. Het huidige voorzieningenniveau blijft behouden

- We hebben gedeelde uitdagingen in behoud voorzieningenniveau in kleine kernen
- Voorzieningen moeten ook voor minder mobiele groepen bereikbaar blijven
- We zetten in op sociale infrastructuur: buurtzorg, wijkteam, sociale huisarts
- We werken actief samen in het onderwijs in Halfweg en Zwanenburg

9. De gemeentelijke dienstverlening blijft minimaal op het huidige kwaliteitsniveau, waarbij de lijnen tussen inwoners, bedrijven en gemeente zo kort mogelijk blijven

- We verlenen beiden hoogwaardige dienstverlening over uitgestrekt grondgebied
- Door de servicecentra en dienstverlening aan huis blijft de gemeente toegankelijk
- Halfweg-Zwanenburg is het servicecentrum voor het noordelijk deel van de nieuwe gemeente
- De nieuwe gemeente is voorloper op gebied van klantcontactcentrum en digitale dienstverlening

10. Gemeentelijke belastingen blijven op een betaalbaar niveau

- De nieuwe gemeente is financieel gezond
- Inwoners van de nieuwe gemeente zullen minder gemeentebelastingen betalen dan nu in Haarlemmerliede en Spaarnwoude

11. Personeel & Organisatie

- Werknemers van beide gemeenten genieten dezelfde rechtspositie
- We investeren in opleidingsbudget: 3% van de loonsom
- De nieuwe gemeente als werkgever: kennisverbreding, mobiliteit, platte organisatie, open cultuur, carrière perspectief
- We hebben recente ervaring met overgang personeel naar omgevingsdienst

10. Bijlage: financiële kengetallen

Haarlemmermeer heeft een totale begroting van 400 miljoen euro. Het meerjarenbeeld 2016-2019 is als volgt:

Omschrijving (bedrag x € 1.000; min = nadeel)	2016	2017	2018	2019
Prognose inclusief aan- gedragen voorstellen taakstelling	-533	1186	577	85
Algemene dekkingsre- serve	168.845	170.173	181.196	192.227

Financiële kengetallen (uitgangspunten realisatie 2014 en begroting en meerjaren perspectief 2016)	Haarlemmerliede en Spaarnwoude	Haarlemmermeer
1. Solvabiliteit;	0,62	0,31
2. Liquiditeit:		
Current ratio	3,33	1,32
Quick ratio	3,33	0,34
3. Netto schuld, netto schuld per inwoner en netto schuld quota		
Netto schuld	€ -4.785.536	€ 511.496.000
Netto schuld per inwoner	€ -863	€ 3.547
Netto schuld quota	-43,92%	146%
4. Sluitende begroting in meerjarig perspectief	Ja, zie rapportage Inzicht in de financi- ele positie en in het financieel handelen van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude, blz. 26 e.v.	Ja, zie programmabegroting 2016-2019 (pag 7). Er is sprake van een aantal reeds gedefinieerde bezuinigingen en taakstellingen.
5. Weerstandsvermogen:		
Incidenteel beschikbaar weerstandsvermogen	€ 4.626.310	€ 193.638.000
Structureel beschikbaar weerstandsvermogen	€ 1.675.000	€ 1.310.000
Benodigd weerstandsvermogen	€ 3.350.000	€ 62.400.000
6. Belastingdruk - in de vorm van woonlasten:		
Meerpersoonshuishouden met koophuis met in de gemeente gemiddelde WOZ-waarde	€ 979	€ 710
Meerpersoonshuishouden met koophuis met een WOZ-waarde van € 250.000	€ 964	€ 710
Meerpersoonshuishouden met huurhuis	€ 422	€ 323

